

Spis treści

Wstęp	11
1 Teoria prognozy	15
1.1 Podstawowe pojęcia	15
1.2 Rodzaje prognoz	20
1.3 Klasyfikacja metod prognozowania	25
1.4 Prognozowanie – dane statystyczne	27
1.5 Szacowanie brakujących danych (ilościowych, jakościowych)	27
1.6 Budowa prognoz	29
1.6.1 Wybór modelu prognostycznego	29
1.6.2 Weryfikacja jakości modelu prognostycznego	30
1.6.3 Wyznaczanie wartości mierników	31
1.6.4 Błędy typu <i>ex ante</i> i <i>ex post</i>	32
2 Metody szacowania parametrów	39
2.1 Podstawowe pojęcia	39
2.2 Metoda najmniejszych kwadratów	40
2.2.1 Przykład MNK	43
2.3 Metoda największej wiarygodności	47
2.3.1 Przykład MNW	48
2.4 Metoda momentów	51

2.4.1	Przykład MM	51
2.5	Ćwiczenia	53
3	Klasyczne modele trendu	54
3.1	Podstawowe modele trendu	54
3.1.1	Trend liniowy	55
3.1.2	Trend wielomianowy k -tego stopnia	57
3.1.3	Trend logarytmiczny	57
3.1.4	Trend wykładniczy	58
3.1.5	Schemat ogólny	59
3.1.6	Przykład 1	61
3.1.7	Przykład 2	77
3.1.8	Ćwiczenia	88
3.2	Metoda trendów jednoimiennych okresów	88
3.2.1	Przykład	89
3.2.2	Ćwiczenia	93
3.3	Metoda wskaźników sezonowości	95
3.3.1	Przykład	97
3.3.2	Ćwiczenia	105
3.4	Metoda Kleina	106
3.4.1	Przykład	107
3.4.2	Ćwiczenia	111
4	Metody adaptacyjne	112
4.1	Prosta metoda wygładzania wykładniczego	113
4.1.1	Przykład 1	113
4.1.2	Przykład 2	121
4.1.3	Ćwiczenia	124
4.2	Metoda wygładzania wykładniczo-autoregresyjnego	125
4.2.1	Przykład	126
4.2.2	Ćwiczenia	133

4.3	Metoda Holta	134
4.3.1	Przykład	135
4.3.2	Ćwiczenia	141
4.4	Metoda Wintersa	141
4.4.1	Przykład	143
4.4.2	Ćwiczenia	149
4.5	Metoda trendu pelzającego z wagami harmonicznymi .	150
4.5.1	Przykład	152
4.5.2	Ćwiczenia	162
5	Modele autoregresyjne	163
5.1	Podstawowe pojęcia	163
5.2	Typy szeregów stacjonarnych	165
5.3	Testy stacjonarności	167
5.3.1	Test ADF (Augmented Dickey-Fuller)	167
5.3.2	Test PP (Perron-Phillips)	169
5.3.3	Test KPSS (Kwiatkowski-Phillips-Schmidt-Shin)	170
5.3.4	Przykład	171
5.4	Funkcja autokowariancji i autokorelacji	175
5.4.1	Funkcja autokowariancji	175
5.4.2	Funkcja autokorelacji	176
5.5	Model AR	178
5.6	Model MA	180
5.7	Model AR(i)MA	181
5.7.1	Przykład	187
5.7.2	Ćwiczenia	192
6	Modele VAR	193
6.1	Analiza przyczynowości	197
6.2	Pierwiastki równania charakterystycznego	199
6.3	Autokorelacja reszt	200

6.4	Funkcja odpowiedzi na impuls	201
6.5	Dekompozycja wariancji	203
6.6	Prognozowanie VAR	205
6.6.1	Przykład	205
6.6.2	Ćwiczenia	216
7	Modele (G)ARCH	217
7.1	Model ARCH	218
7.2	Model GARCH	219
7.3	Prognozowanie GARCH	221
7.3.1	Przykład	222
7.3.2	Ćwiczenia	227
8	Łańcuchy Markowa	228
8.1	Wprowadzenie do łańcuchów Markowa	228
8.1.1	Łańcuch Markowa – podstawowe definicje i oznaczenia	228
8.1.2	Prognozowanie	230
8.2	Estymacja parametrów łańcucha Markowa na podstawie mikrodanych	231
8.2.1	Mikrodane – definicja i oznaczenia	231
8.2.2	Estymatory	233
8.2.3	Przykład	237
8.2.4	Ćwiczenia	246
9	Aneks – dane	247
9.1	Metody szacowania parametrów – dane	247
9.2	Metody adaptacyjne – dane	247
9.3	Modele autoregresyjne – dane	248
9.4	Model VAR – dane	249
9.5	Model (G)ARCH – dane	249

9.6	Łańcuchy Markowa – dane	251
9.7	Łańcuchy Markowa – testy	253
9.7.1	LM – test T1	253
9.7.2	LM – test T2	254
9.7.3	LM – test T3	254
9.7.4	LM – test T4	255
9.7.5	LM – test T5	255
Bibliografia		256
Spis rysunków		260
Spis tablic		263
Indeks		264